

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 26

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Κυριάκο Βελόπουλο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1295/13.11.2024 Ερώτηση με θέμα:
«Αρπαγή των χάλκινων αγαλμάτων της Καλύμνου»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1295/13.11.2024 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Κυριάκου Βελόπουλο και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Εντύπωση προκαλεί ο εσφαλμένος ισχυρισμός του κ. Βουλευτή ότι το Εθνικό Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων «*μάλλον κτίζεται και με χρήματα ξένης εταιρίας*». Όπως είναι ευρέως γνωστό, το Μουσείο χρηματοδοτείται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ύψους 93.038.258,73 €.

Όπως έχω πολλές φορές επαναλάβει, στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, τα χαλκά ευρήματα ελληνιστικών χρόνων από τη θαλάσσια περιοχή της Καλύμνου, η κεφαλή ηγεμόνα με διάδημα και καυσία, οι δύο κνήμες έφιππου ανδριάντα, καθώς και το τμήμα κορμού έφιππου θωρακοφόρου μεταφέρθηκαν σταδιακά στην Αθήνα, για τη συντήρησή τους, αλλά και με δεδομένο ότι η επιστημονική μελέτη έθεσε, ευθύς εξ αρχής, ότι πιθανόν συνανήκουν. Τα τρία πρώτα ευρήματα παρουσιάζονταν από το 2009 έως το 2015 στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καλύμνου, ενώ ο κορμός του Θωρακοφόρου μεταφέρθηκε, με την εύρεσή του το 2009, στα εργαστήρια συντήρησης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων στην Αθήνα. Είναι προφανές ότι τα ανωτέρω τμήματα, εφόσον επιβεβαιωθεί και η συναρμογή της κεφαλής με τον κορμό, δεν συνιστούν πια μεμονωμένα ευρήματα, αλλά αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο, το οποίο, μετά την ανάταξή του, θα αποτελεί ένα εντυπωσιακό χάλκινο άγαλμα, σε κλίμακα μεγαλύτερη του φυσικού. Θα πρόκειται, λοιπόν, για ένα «νέο» εύρημα, το οποίο μάλιστα θα αποτελεί σημείο αναφοράς για τους μελετητές της αρχαίας ελληνικής γλυπτικής.

Επιπροσθέτως, αναφορικά με την προέλευση των ανωτέρω ευρημάτων, σύμφωνα με το αρχείο της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, αυτά ανασύρθηκαν από διαφορετικές θέσεις, στην ευρύτερη περιοχή Καλύμνου -Τελένδου - Κω - Λέρου - Αρκιών, και σε διαφορετικές χρονικές περιόδους (μεταξύ 1997 και 2006). Οι έρευνες της Εφορείας, που διενεργήθηκαν στην περιοχή το 2000 και το 2002 δεν εντόπισαν το ναυάγιο, ώστε να υποθεθεί η πορεία του, δηλαδή η αφετηρία του πλοίου και ο πιθανός προορισμός του. Εντούτοις, σύμφωνα με τις μελέτες της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, δεδομένου ότι το γλυπτό του θωρακοφόρου βρέθηκε μαζί με έναν αμφορέα από την Κνίδα, η πιθανή διαδρομή του πλοίου εντάσσεται στον γνωστό από την αρχαιότητα θαλάσσιο δρόμο από τις ακτές της Μικράς Ασίας, και στην περίπτωση αυτή τη δίοδο μεταξύ Αλικαρνασσού – Κνίδου- Κω- Καλύμνου, προς την ηπειρωτική χώρα και το μεγάλο λιμάνι του Πειραιά ή την Ιταλική χερσόνησο.

Με βάση τα ανωτέρω, η Μουσειολογική Μελέτη εντάσσει την έκθεση και ανάδειξη της γλυπτικής σύνθεσης του νέου γλυπτού στο Εθνικό Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων, όπου μαζί με άλλα ευρήματα και ναυάγια, αναδεικνύεται η ιστορία τόσο της ευρύτερης περιοχής της Καλύμνου και της Μικράς Ασίας, όσο και του Αιγαίου και, κυρίως, η ιστορία του ελληνικού πολιτισμού που επικράτησε από την προϊστορική περίοδο στην μεγάλη θαλάσσια λεκάνη της Μεσογείου, μεταφέροντας ιδέες και αξίες του Δυτικού Πολιτισμού. Επισημαίνεται ότι το Μουσείο Εναλίων δεν είναι ένα μουσείο του Πειραιά ή ένα μουσείο της Αθήνας. Είναι ένα εθνικό μουσείο για τις ενάλιες αρχαιότητες, το οποίο εκπροσωπεί διεθνώς τη χώρα, τις θάλασσές της, τον πολιτισμό της, τη ναυτοσύνη της. Η Κάλυμνος, μόνο ωφελημένη είναι από την προβολή της και την συνέκθεσή της στο Εθνικό Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΑΜΕΕΠ
4. ΕΦΑ Δωδεκανήσου
5. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
6. ΕΑΜ